

Doelstelling 1: “Geen armoede”

In elk land ter wereld leven mensen in armoede. Zij hebben geen geld om te voorzien in voldoende eten, drinken, kleding, huisvesting, gezondheidszorg, scholing, ...

Bij een natuurramp, een economisch crisis, een sociale crisis of een grote epidemie belanden nieuwe personen in armoede. De oplossingen die op dat moment moeten worden aangebracht, maken ook deel uit van doelstelling 1 “geen armoede”.

Armoede bestaat ook in België. Ze treft ook personen met een handicap.

Tekst van de video:

Vandaag de dag worden personen met een handicap in landelijke gebieden onevenredig zwaar getroffen door armoede. Gebrek aan mogelijkheden op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid en toegankelijkheid zijn even veel factoren die ertoe bijdragen dat zij achterophinken.

Fatima is werkloos en voelt zich uitgesloten uit de maatschappij.

Als we Duurzame ontwikkelingsdoelstelling 1 - Geen Armoede - bereiken, kunnen Fatima en andere personen met een handicap een volwaardig leven opbouwen en op voet van gelijkheid met anderen aan de samenleving deelnemen. Zij zullen genieten van een inclusieve en kwaliteitsvolle opleiding, een goede baan en een actief sociaal leven. Hierdoor zullen ze een waardig leven kunnen leiden.

[Link naar de video](#)

De harde cijfers

- In België lopen personen met een handicap meer risico op armoede dan de rest van de bevolking: 23,1% voor personen met een lichte tot ernstige handicap tegenover 16,4 % voor de totale bevolking ... wat hoger is dan het Europese gemiddelde (20,9%)
- Het inkomen van personen met een handicap ligt gemiddeld 28% lager
- 40% van de personen met een handicap die een tegemoetkoming ontvangen, leeft onder de armoedegrens en moet zich zeer veel onttrekken, met inbegrip van voedsel, huisvesting, zorg
- De werkelijke armoede van personen met een handicap wordt vaak onderschat: zij worden geconfronteerd met extra uitgaven omdat de omgeving niet is aangepast
- Wat armoede betreft, is België er de afgelopen 10 jaar niet in geslaagd de kloof tussen personen met en zonder een handicap te verkleinen
- Het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) ligt nog steeds 20% onder de armoedegrens
- Het “niet-gebruiken van rechten (non take-up)” is zeer hoog bij personen met een handicap (advies NHRPH 2018-09
<http://ph.belgium.be/nl/adviezen/advies%C2%A02018-09.html>)

- De wachttijden zijn abnormaal lang: verwerkingstermijnen voor het bekomen of aanpassen van de tegemoetkoming voor personen met een handicap (Federaal - <https://atv.be/nieuws/mensen-met-handicap-hebben-extra-steun-nodig-bedelen-bij-familie-en-vrienden-99217>), termijnen om een gepersonaliseerd budget te bekomen (gewesten - <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/09/08/waarom-de-wachtljsten-in-de-gehandicaptenzorg-de-komende-jaren/>), termijnen om materiële hulp of een dienstverlening te bekomen (Gewesten)
- De *Emergency Risk Management Group* (ERMG) stelt vast dat bijna 30% van de bevolking zijn inkomen heeft verloren sinds het begin van de crisis (<https://www.nbb.be/nl/over-de-nationale-bank/taken-en-activiteiten/economic-risk-management-group/over-de-ermg>)
- Een grote bekommernis in België: het is onmogelijk het aantal personen met een handicap en hun concrete behoeften te identificeren; er is geen enkele statistische integratie over de algemene situatie waarmee personen met een handicap dagelijks worden geconfronteerd; dit maakt noch een adequaat reactief beleid, noch een visionair prospectief beleid mogelijk

Wat betreft de situatie van personen met een handicap in België moeten we het volgende doen om de armoede terug te dringen:

- Het bedrag van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap verhogen tot minstens boven de armoedegrens
- Een register van armoedefactoren voor personen met een handicap opstellen
- Een echt actieplan ontwikkelen om de armoede in elke entiteit binnen dit land te bestrijden
- De specifieke behoeften van personen met een handicap in het armoedebestrijdingsbeleid integreren
- De mechanismen verbeteren aan de hand waarvan de spiraal van overmatige schuldenlast kan worden voorkomen (schuldbemiddeling)
- De wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap hervormen: ze beantwoordt niet meer aan de huidige behoeften
- Het responsvermogen bij rampen verbeteren: situaties als “Covid” en “overstromingen” hebben aangetoond dat de meest kwetsbare personen zwaarder getroffen zijn dan de bevolking in het algemeen

Bronnen:

- ➔ Belgian Disability Forum vzw (BDF), *UNCRPD, Standpunt van de verenigingen en adviesraden die de personen met een handicap vertegenwoordigen. Alternatief verslag, opgestart en gecoördineerd door het Belgian Disability Forum Alternatief verslag, 2014* http://bdf.belgium.be/media/static/files/pdf_uncrpd/2014-02-20---alternatief-verslag---belgian-disability-forum.pdf
- ➔ Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, *Positienota Sociale rechten en handicap*, Februari 2015 <http://ph.belgium.be/resource/static/files/Notes%20de%20position/2015-02-positienota-sociale-rechten-en-handicap.pdf>
- ➔ Union européenne, Statistique de l’union européenne sur les revenus et les conditions de vie, Etude SILC EU 2018

<https://ec.europa.eu/eurostat/fr/web/microdata/european-union-statistics-on-income-and-living-conditions> (bestaat alleen maar in het Frans, Duits en Engels)

- Bergman (J.) en alia, *Studie Handilab-2012. De sociaal-economische positie van personen met een handicap en de effectiviteit van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap*, Brussel, 2012
http://www.belspo.be/belspo/organisation/Publ/pub_ostc/agora/ragkk154samenv.nl.pdf
- HERMANS (K.) en alia, *2019, Armoede en Handicap in België*, Bruxelles, 2019.
[Armoede en Handicap in België 2019 | POD Maatschappelijke Integratie \(mi-is.be\)](#)
- Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH), *Advies 2018-09*, over het armoederapport 2016 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
<http://ph.belgium.be/nl/adviezen/advies%C2%A02018-09.html>
- BORRÉ (I.), *Mensen met handicap hebben extra steun nodig: "Bedelen bij familie en vrienden"*, Televisie interview, ATV, 31/05/2020 <https://atv.be/nieuws/mensen-met-handicap-hebben-extra-steun-nodig-bedelen-bij-familie-en-vrienden-99217>)
- DEVROY (G.), *Deze mensen zitten in permanente lockdown": "Pano" onderzoekt de steeds groeiende wachtlijsten in de gehandicaptenzorg*, VRT, 23/09/2020
<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/09/08/waarom-de-wachtlijsten-in-de-gehandicaptenzorg-de-komende-jaren/>
- X., *A propos de l'Economic Risk Management Group (ERMG)*, [Over de ERMG | nbb.be/nl/over-de-nationale-bank/taken-en-activiteiten/economic-risk-management-group/over-de-ermg](#)
- X., *Objectifs de développement durable*, New York, 2017
https://issuu.com/unpublications/docs/sdg_french_yak (Bestaat maar in de officiële taal van de VN)
- X., *Objectifs de développement durable. Ressources pour les élèves*,
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/fr/student-resources/> (Bestaat maar in de officiële taal van de VN)